

Sygn. akt **II AKa 6/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bogumiła Metecka-Draus
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak (spr.) SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Masierowskiego

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 r. sprawy

H. K.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 14 października 2013 r., sygn. akt III K 104/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. T. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Piotr Brodniak Bogumiła Metecka-Draus Stanisław Stankiewicz

Sygn. akt II AKa 6/14

UZASADNIENIE

H. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 16 października 1997 r., sygn. akt III K 327/96, za przestępstwo:

- z art. 208 dkk w zb. z art. 203 § 2(1) dkk w zw. z art. 10 § 2 dkk w zw. z art. 58 dkk, popełnione od 2 do 19 sierpnia 1995 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 267 dkk, popełnione 15 marca 1995 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

oraz karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

2. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 lipca 2002 r., sygn. akt III K 159/01, za przestępstwo:

- z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w nieustalonym czasie, przed 2 października 2000 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

- z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione w nocy na 29 września 2000 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w nocy na 29 września 2000 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

oraz karę łączną 3 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 25 października 2002 r., sygn. akt V K 1827/02, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 października 2003 r., sygn. akt IV Ka 1285/03, za ciąg dwóch przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnionych 29 września 1999 r., na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

wyrokiem łącznym z dnia 29 grudnia 2003 r., sygn. akt III K 302/02, Sąd Okręgowy w Szczecinie połączył kary wynikające z wyroków o sygn. III K 159/01 i V K 1827/02 i wymierzył karę łączną 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 6 marca 2007 r., sygn. akt VI K 623/06, za przestępstwo z art. 270 § 1 kk, popełnione 10 maja 2006 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

5. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 lipca 2010 r., sygn. akt III K 183/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa 5/11, za przestępstwo:

- z art. 263 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione od listopada do grudnia 2006 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk, popełnione 1 kwietnia 2008 r. na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 300 stawek dziennych grzywny po 40 złotych każda stawka;

- z art. 263 § 2 kk, popełnione 1 kwietnia 2008 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności;

oraz karę łączną 6 lat pozbawienia wolności;

6. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt III K 40/11, za przestępstwo:

- z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, popełnione we wrześniu 2006 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 kk, popełnione od lipca 2006 r. do końca lutego 2007 r. na karę 6 lat pozbawienia wolności i 300 stawek dziennych grzywny po 40 złotych każda stawka;

oraz karę łączną 6 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w wyroku z dnia 14 października 2013 r. wydanym w sprawie III K 104/13:

- I. stwierdził, iż kary łączne orzeczone wobec H. K. wyrokami opisanymi w pkt 5 i 6 utraciły moc;
- II. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie 4, punkcie 5 tiret 1 oraz punkcie 6 i wymierzył H. K. karę łączną 7 lat pozbawienia wolności;
- III. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie 5 tiret 2 oraz 3 i wymierzył H. K. karę łączną 5 lat pozbawienia wolności;
- IV. w pozostałym zakresie, w tym w zakresie kar grzywny orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach 5 tiret 2 oraz 6 tiret 2 wyroki pozostawił do odrębnego wykonania;
- V. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie orzeczenia kary łącznej co do wyroków opisanych w punktach 1, 2 i 3;
- VI. na podstawie art. 577 kpk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie III zaliczył okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawie III K 183/09 od 1 kwietnia 2008 r. do 5 maja 2008 r. oraz od 5 sierpnia 2008 r. do 2 lipca 2013 r. uznając ją za wykonaną w całości, a na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie II zaliczył okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawie VI K 623/06 od 5 maja 2008 r. do 5 sierpnia 2008 r., oraz w sprawie III K 183/09 od dnia 2 lipca 2013 r.

Nadto Sąd Okręgowy rozstrzygnął o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, a także o wydatkach postępowania.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca H. K. i zarzucił mu:

1) na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 92 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., poprzez brak oparcia podstawy wyroku na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, w szczególności w zakresie okoliczności przemawiających na korzyść skazanego - jego postawy i właściwości uzasadniających ustalenie niższego wymiaru kary łącznej.

2) na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność kary, poprzez orzeczenie w pkt II zaskarżonego wyroku kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności oraz w pkt III zaskarżonego wyroku kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, podczas gdy okoliczności sprawy, w szczególności nienaganny sposób zachowania skazanego w trakcie odbywania kary, liczne nagrody za wzorowe zachowanie, realizowanie zadań programowych, udział w zajęciach Klubu (...), krytyczny stosunek do dotychczasowego trybu życia i popełnionych przestępstw, przemawiały za tym, aby wymiar kary łącznej ustanowiony został w niższej wysokości (na zasadzie pełnej absorpcji) niż w zaskarżonym wyroku łącznym.

Podnosząc te zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego w zaskarżonej części i orzeczenie odmiennie co do istoty, poprzez wymierzenie wobec skazanego łagodniejszej kary łącznej niż orzeczona w pkt II oraz III wyroku łącznego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest oczywiście bezzasadna.

Dokonując takiej oceny skargi na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, iż w realiach analizowanej sprawy zaistniały dwa realne zbiegi przestępstw stwarzające podstawę do wydania wyroku łącznego. W skład pierwszego z nich wchodzi zaś czyny objęte wyrokami Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 6 marca 2007 r., sygn. akt VI K 623/06 oraz Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt III K 40/11, a także czyn z art. 263 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony przez skazanego w okresie od listopada do grudnia 2006 r. a przypisany mu w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 lipca 2010 r., sygn. akt III K 183/09. Natomiast drugi realny zbieg przestępstw tworzą dwa pozostałe czyny przypisane H. K. w ostatnim z wymienionych

wyroków. Przypomnienie tych, trafnie dostrzeżonych przez Sąd Okręgowy, uwarunkowań jest konieczne dlatego, że w pismach adresowanych do Sądu Apelacyjnego (k.96 i k.131), H. K. całkowicie pomija fakt skazania go wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie III K 40/11 i jednocześnie sugeruje, że suma aktualnie orzeczonych wobec niego kar łącznych jest wyższa od sumy kar łącznych określonych w wyżej wymienionych wyrokach Sądu Okręgowego w Szczecinie. Tymczasem tak nie jest, a co więcej, rzec nawet można, że wydanie zaskarżonego wyroku poprawiło sytuację skazanego, jeśli się zważy na to, że kara łączna określona w punkcie II części dyspozytywnej tego wyroku obejmuje również karę 3 miesięcy pozbawienia wolności wymierzoną skazanemu w sprawie VI K 623/06 Sądu Rejonowego w Goleniowie.

Natomiast odnosząc się w sposób szczegółowy do twierdzeń sformułowanych w apelacji wypada podkreślić, że w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia Sąd pierwszej instancji bezbłędnie i wyczerpująco wskazał, zarówno podmiotowe jak i przedmiotowe uwarunkowania charakteryzujące przestępstwa, które tworzą oba realne zbiegi. Wyrażając ten pogląd, w pierwszej kolejności oczywiście należy przyznać rację Sądowi orzekającemu, że tak w przypadku pierwszego, jak i drugiego zbiegu przestępstw, istniejące pomiędzy nimi związki podmiotowo - przedmiotowe są tylko umiarkowanie bliskie. W skład pierwszego zbiegu wchodzi bowiem przestępstwa różnorodnej natury, popełnione przez skazanego w odmienny sposób, a przy tym zaistniałe w różnych momentach czasowych. Z kolei drugi zbieg przestępstw tworzą czyny, które co prawda zaistniały na zwartej przestrzeni czasowej, niemniej jednak naruszały różne dobra chronione prawem. Występowanie takiego stanu rzeczy w konsekwencji powoduje, że już z gruntu bezzasadnym jest postulat obrońcy H. K. by wymierzone skazanemu kary łączne pozbawienia wolności ukształtować na poziomie 6 lat oraz 4 lat i 6 miesięcy, a więc przy zastosowaniu zasady absorpcji. Jest przecież oczywiste, że urzeczywistnienie tej zasady może nastąpić tylko w sytuacji gdy wspomniane związki zachodzące pomiędzy poszczególnymi przestępstwami są ze sobą bardzo ściśle sprzężone. Tymczasem na gruncie rozpoznawanej sprawy tak nie jest. Formułując tę tezę trzeba jednocześnie zaakcentować, że obie wymierzone skazanemu kary łączne tylko nieznacznie przekraczają dolne ich granice, co oznacza, że zostały one ukształtowane przez Sąd Okręgowy z przewagą elementów absorpcyjnych. Tego rodzaju konstatacja wynika zresztą wprost z uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Treść tego dokumentu wskazuje ponadto, że wspomniany sposób kształtowania wymiaru kar orzeczonych wobec skazanego jest również konsekwencją jego poprawnego zachowania w warunkach izolacji więziennej. Zwracając na to uwagę trzeba też dodać, że Sąd pierwszej instancji miał w polu widzenia wszystkie pozytywnie świadczące o skazanym elementy, w tym także to, że aktualnie wyraża on krytyczny stosunek wobec popełnionych przestępstw. Natomiast wysokość kar orzeczonych względem skazanego jedynie przekonuje, że Sąd meriti nadał wspomnianym elementom odpowiednią rangę i bezbłędnie je ocenił. Z kolei odmienne w tym zakresie stanowisko skarżącego, w istocie rzeczy sprowadza się do powtórzenia okoliczności charakteryzujących aktualne zachowanie skazanego oraz do stwierdzenia, że powinny one znaleźć większe odzwierciedlenie w zaskarżonym rozstrzygnięciu, poprzez zmniejszenie łącznego wymiaru kary. Specyfika tej argumentacji nie tylko więc, że pozwala, ale wręcz nakazuje sformułować wniosek, iż posiada ona jedynie wymiar polemiczny i jako taka absolutnie nie zasługuje na uwzględnienie. Natomiast całkowicie bezzasadnie brzmi twierdzenie apelującego jakoby punktem odniesienia przy orzekaniu kar łącznych powinny być poprzednio wymierzone skazanemu kary łączne, to jest kary określone w wyrokach zapadłych w sprawach III K 183/09 i III K 40/11 Sądu Okręgowego w Szczecinie. Trudno jednak o inną w tym zakresie konstatację skoro obie te kary utraciły moc, zaś podstawą na nowo kształtowanych kar łącznych, zgodnie z treścią art. 85 kk, mogły być i były wyłącznie kary jednostkowe pozbawienia wolności. Czyniąc to spostrzeżenie należy jednocześnie zwrócić uwagę skarżącemu, iż w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd meriti wyraźnie wskazał, że suma kar łącznych aktualnie orzeczonych wobec H. K. nie przekracza sumy kar łącznych wymierzonych skazanemu w wyżej wymienionych sprawach. A zatem, wbrew sugestii apelującego, Sąd orzekający nie tylko, że nie przeszedł na tą, omawianą kwestię do porządku, ale wprost przeciwnie, miał ją w polu widzenia.

Reasumując, stwierdzić więc należy, że orzeczone wobec skazanego kary łączne pozbawienia wolności nie rażą niewspółmierną surowością, a co za tym idzie nie są dotknięte uchybieniem, o którym mowa w art. 438 pkt 4 kpk. Natomiast fakt, że jedną z tych kar, to jest karę 5 lat pozbawienia wolności, skazany już odbył, absolutnie nie pozbawia go możliwości ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie, oczywiście pod warunkiem, że zmaterializują się inne przesłanki do zastosowania tej instytucji określone w art. 77 § 1 kk, art. 78 § 2 kk i art. 79 § 1 kk.

O wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie § 2 ust. 3 i § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Zważywszy na długoterminowy charakter kar orzeczonych wobec H. K., Sąd Apelacyjny zwolnił go z obowiązku ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym. Rozstrzygnięcie w tej materii zapadło w oparciu o przepis art. 624 § 1 kpk i art. 634 kpk.